

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2021 m. rugsėjo 15 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Godos Ambrasaitės-Balynienės, Alės Bukaviniienės ir Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkė),

susipažinusi su 2021 m. rugsėjo 6 d. paduotu **pareiškėjo (ieškovo) G. K.** kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo 2021 m. birželio 23 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u s t a t ė:

Skundžiama Vilniaus apygardos teismo 2021 m. birželio 23 d. nutartimi palikta nepakeista Vilniaus miesto apylinkės teismo 2021 m. balandžio 14 d. nutartis, kuria netenkintas pareiškėjo G. K. prašymas dėl proceso atnaujinimo užbaigtoje civilinėje byloje, kurioje įsiteisėjusiu teismo sprendimu atmetas ieškinyis dėl ieškovo atleidimo iš darbo, grąžinimo į darbą, vidutinio darbo užmokesčio už priverstinės pravaikštos laiką, neturtinės žalos atlyginimo priteisimo.

Kasaciniu skundu pareiškėjas (ieškovas) G. K. prašo panaikinti teismų nutartis ir perduoti bylą iš naujo nagrinėti apeliacinės instancijos teismui.

Kasaciniame skunde nurodoma, kad yra kasacinio skundo pagrindai remiantis [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punktu – materialiosios ar proceso teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui, taip pat remiantis [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punktu – skundžiamose teismų nutartyse nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK 346 straipsnio](#) 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK 347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskustuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Kasacinis skundas grindžiamas tokiais esminiais argumentais:

1. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai nutartyse netinkamai aiškino ir taikė proceso atnaujinimo institutą ([CPK 366 straipsnio](#) 1 dalies 2 ir 5 punktai), nes Valstybinės tarnybinės etikos komisijos 2017 m. gegužės 24 d. sprendimo Nr. K.S-52 (kurio G. K. pripažintas pažeidęs Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymą ir rekomenduota jam skirti drausminę nuobaudą) panaikinimas įsiteisėjusiu Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išplėstinės teisėjų kolegijos 2020 m. spalio 14 d. sprendimu administracinėje byloje [Nr. eA-3419-602/2020](#) nėra pripažįstamas esmine bylos aplinkybe, nors ir turėjo akivaizdžią įtaką teisių ir faktinių darbo sutarties nutraukimo pagrindų vertinimui. Taip teismai neatsižvelgė į kasacinio teismo išaiškinimus, kad esminis naujos aplinkybės pobūdis turi būti suprantamas kaip žymus konkrečių faktinių duomenų skirtumas nuo anksčiau turėtųjų, kurį nustatius turėtų keistis priimtu ir įsiteisėjusiu teismo sprendimu jau konstatuotų faktų ir proceso šalių ginčijamo materialinio teisinio santykio teisinė kvalifikacija, o kartu ir įsiteisėjusio teismo sprendimo išvada, ją pagrindžiantys faktiniai ir teisiniai argumentai. Tai reiškia, kad dėl naujų duomenų gavimo būtų pagrindas panaikinti jau priimtus teismo sprendimus ir reikalavimus išspręsti kitaip: patenkintus reikalavimus atmesti (visus ar keletą visiškai ar iš dalies), nepatenkintus reikalavimus patenkinti (visus ar keletą, visiškai ar iš dalies) arba teismo sprendimą pakeisti (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2020 m. rugsėjo 30 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-228-823/2020](#)).

2. Teismai nutartyse netinkamai aiškino ir taikė proceso atnaujinimą reglamentuojantį [CPK 370](#) straipsnį, nes nagrinėdami pareiškėjo prašymą dėl proceso atnaujinimo pagrindo (antras proceso atnaujinimo etapas) *de facto* išnagrinėjo bylą iš esmės, t. y. naujai paaiškėjusi esminė bylos aplinkybė ištirta ir įvertinta visų bylos įrodymų atžvilgiu, o ne nustatant tikimybę, kad yra pagrindas teisių ir faktinių darbo sutarties nutraukimo pagrindų naujam vertinimui, kuris turi būti atliekamas trečiojoje proceso atnaujinimo stadijoje. Antrojoje proceso atnaujinimo stadijoje sprendžiamas pagrįstumas, kuris turi būti įrodinėjamas tikimybiniais testais, t. y. asmuo pateikęs prašymą turi pagrįsti tikimybę, kad teismo sprendimas gali būti, bet nebūtinai bus, pakeistas. Tai patvirtina [CPK 371 straipsnis](#), kuris numato teismo teisę, atnaujinus procesą, prašymą dėl teismo sprendimo (nutarties) pakeitimo (panaikinimo) tiek atmesti, tiek sprendimą (nutartį) pakeisti, tiek priimti naują sprendimą (nutartį). Teisių ir faktinių darbo sutarties nutraukimo patikrinimas galimas tik trečiojoje atraujinto proceso stadijoje. Bylose, kylančiose iš darbo teisių santykių, antroje proceso atnaujinimo stadijoje turi būti nustatytas pasikeitusių faktinių ir teisių pagrindų (t. y. naujai paaiškėjusių aplinkybių (įrodymų, faktų, valstybės institucijų individualaus pobūdžio aktų) reikšmingumas (ar tai esminė bylos aplinkybė), o trečiojoje proceso atnaujinimo stadijoje šios pasikeitusios aplinkybės turi būti vertinamos visų kitų byloje esančių įrodymų atžvilgiu. Todėl teismai turėjo atraujinti procesą, o tada trečiojoje stadijoje nagrinėti bylą iš esmės kartu su atraujinimo pagrindų sudarančiomis naujomis aplinkybėmis.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindų padarytomis išvadomis, kasacinio teismo praktika, sprendžia, kad kasacinio skundo argumentai nepatvirtina [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatytų kriterijų kasacijai. Kasaciniame skunde neužtenka vien tik nurodyti, kad teismas pažeidė teisės normas, šiuos teiginius būtina pagrįsti kasacijos pagrindu atskleidžiančiais teisiniais argumentais, o šiuo atveju kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, jog egzistuoja teisinis pagrindas peržiūrėti bylą kasacine tvarka. Kasacinio skundo argumentais apie nukrypimą nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos nepagrindžiama, kad bylą išnagrinėję teismai nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo

praktikos.

Dėl nurodytų priežasčių konstatuotina, kad kasacinis skundas neatitinka [CPK](#) 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti ([CPK](#) 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjos Goda Ambrasaitė-Balynienė

Alė Bukaviniene

Gražina Davidonienė